

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek JUDr. Ivany Izakovičovej a JUDr. Anny Petruľákovej v právnej veci žalobcu: **B., B.** (právny predchodca: B., so sídlom H.), zast. JUDr. R., advokátom, Advokátska kancelária, M. proti žalovanému: **R. spol. S r.o.**, IČO: X., zast. JUDr. D., CSc., advokátom, Advokátska kancelária, G., **o zaplatenie 29 144,50 USD s prísl.**, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17.6.2009, č. k. 5Cb 13/2003-296 v spojení s opravným uznesením z 10.9.2009, č. k. 5Cb 13/2003-301, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd SR rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 17.6.2009, č. k. 5Cb 13/2003-296 v spojení s opravným uznesením z 10.9.2009, č. k. 5Cb 13/2003-301 **p o t v r d z u j e.**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v sume 532,94 Eur na účet jeho právnej zástupkyne, do troch dní.

O d ô v o d n e n i e:

Napadnutým rozsudkom zo dňa 21. septembra 2005, č. k. 5 Cb 13/2003-135 súd prvého stupňa uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi 39 144,50 USD s úrokom z omeškania vo výške 19% zo sumy 20 206 USD od 13.7.1998 do 23.10.1999 a od 26.10.1999 do zaplataenia vo výške 12%, zo sumy 13 759,50 USD vo výške 19% od 25.7.1998 do 25.10.1999 a od 26.10.1999 do zaplataenia vo výške 12%, zo sumy 5 179 USD vo výške 19% od 3.11.1998 do 25.10.1999 a od 26.10.1999 do zaplataenia vo výške 12% a trovy konania 237 875 Sk do troch dni od právoplatnosti rozsudku.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť a žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, rozsudok Krajského súdu v Bratislave svojim rozsudkom zo dňa 27. júna 2007, č. k. 2 Obo 244/2006-185 zmenil tak, že návrh žalobcu zamietol a žalobcu súčasne zaviazal zaplatiť žalovanému náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

Odôvodnil ho tým, že návrhom podaným dňa 4.6.2002 si žalobca uplatnil zaplataenie istiny 39 144,50 USD s príslušenstvom titulom zaplataenia kúpnej ceny dodaných výrobkov na základe ústne uzavretej zmluvy o kúpe tovaru medzi pôvodne označeným žalobcom B., so sídlom H. a žalovaným. Žalobca uskutočnil dodávku tovaru, ktorý tvoril predmet uzavretej kúpnej zmluvy, na základe objednávok žalovaného. Vyúčtoval dohodnutú kúpnu cenu dodaného tovaru faktúrami č. 170089 zo dňa 16.1.1998 na sumu 20 206 USD, č. 170723 zo dňa 26.1.1998 na sumu 13 759,50 USD a č. 177301 zo dňa 7.5.1998 na sumu 5 179 USD, ktoré skutočnosti neboli medzi zmluvnými stranami sporné. Spornou medzi účastníkmi zostala doba splatnosti vystavených faktúr na zaplataenie kúpnej ceny dodaného tovaru. V zmysle citovaných článkov Dohovoru, ktorý sa v zmysle článku 1 ods. 1 Dohovoru vzťahuje na úpravu právneho vzťahu medzi účastníkmi zmluvy o kúpe tovaru, kúpnu cenu za dodaný tovar je kupujúci povinný zaplatiť v lehote dohodnutej v kúpnej zmluve, ak takáto dohoda v kúpnej zmluve nie je, je povinný ju zaplatiť bez vyzvania po tom, ako predávajúci umožní kupujúcemu s tovarom nakladať. V konaní na prvom stupni po vznesenej námietke premlčania nároku žalovaným súd prvého stupňa nesprávne dospel k záveru, že nárok nie je premlčaný, nakoľko z výpovedí svedkov mal za preukázané, že účastníci sa dohodli v kúpnej zmluve na lehote splatnosti 180 dní od vystavenia faktúry na zaplataenie kúpnej ceny. Obidvaja účastníci v konaní zhodne uviedli, že písomná zmluva o kúpe tovaru uzavretá medzi účastníkmi zmluvy nebola. Žalobca tvrdil, že bola uzavretá ústna dohoda týkajúca sa splatnosti kúpnej ceny medzi zástupcom žalobcu p. V. a zástupkyňou žalovaného p. V.. Zástupkyňa žalovaného p. V. v konaní tvrdila, že žiadna dohoda týkajúca sa splatnosti kúpnej ceny medzi zmluvnými stranami dohodnutá

nebola. Svedok, regionálny zástupca žalobcu p. V. tvrdil, že písomná dohoda uzavretá nebola ohľadne splatnosti a tvrdil, že bola uzavretá ústna dohoda medzi p. K. a zrejme žalovaným. Výpoveď svedkov v konaní na súde prvého stupňa nepreukázala bez pochybností, že došlo k dohode o splatnosti kúpnej ceny. Údaj o splatnosti na vystavenej faktúre žalobcom nemožno považovať za dohodu uzavretú medzi zmluvnými stranami o splatnosti kúpnej ceny. Keďže v konaní nebola preukázaná dohoda o splatnosti kúpnej ceny v kúpnej zmluve medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným, je v zmysle citovaného dohovoru potrebné posudzovať splatnosť kúpnej ceny v súlade s Dohovorom tak, že kúpnu cenu bol žalovaný povinný zaplatiť po tom, ako mu bol tovar dodaný a zaslané vyúčtovanie kúpnej ceny tovaru. V prípade tovaru vyúčtovaného faktúrou zo dňa 16.1.1998 bol tovar dodaný 20.1.1998, tovar vyúčtovaný faktúrou zo dňa 26.1.1998 bol dodaný pred vystavením faktúry v roku 1997, ale doklady potrebné k nakladaniu s tovarom boli doručené doručením faktúry zo dňa 26.1.1998, tovar vyúčtovaný faktúrou zo dňa 7.5.1998 bol dodaný 31.3.1998. Tieto tvrdenia neboli v konaní sporné medzi účastníkmi konania. Z uvedeného vyplýva, že žalobca, ktorý podal návrh dňa 4.6.2002, podal návrh po uplynutí štvorročnej premlčacej lehoty, po uplynutí ktorej vznesením námietky premlčania nároku, aj keby nárok vecne jestvoval, nemôže byť súdom priznaný (stáva sa tzv. naturálnou obligáciou). Aktívna legitímácia žalobcu bola súdom prvého stupňa vyriešená správne a žalovaný v odvolacom konaní na odvolacom pojednávaní na svojej pôvodnej námietke chýbajúcej aktívnej legitímácie žalobcu netrval. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 220 O.s.p. zmenil a návrh v celom rozsahu zamietol.

Proti rozsudku odvolacieho súdu (Najvyššieho súdu SR), s vyznačenou právoplatnosťou 31.8.2007, podal dovolanie žalobca a podaním doručeným Najvyššiemu súdu SR 1.10.2007 aj žalovaný v časti náhrady trov konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O.s.p.) v päťčlennom senáte svojim rozsudkom z 30. apríla 2008, č. k. 1 Obdo V 89/2007 rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 5 Cb 13/2003-135 zo dňa 21. septembra 2005 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, č. k. 2 Obo 244/2006-185 zo dňa 27. júna 2007 zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie. Svoje zrušujúce rozhodnutie, záväzné pre nižšie súdy, odôvodnil tým, že predmetom dovolania žalobcu je, či odvolací súd správne rozhodol, keď prvostupňové rozhodnutie zmenil a žalobu zamietol z dôvodu dôvodne vznesenej námietky premlčania. Z predložených dôkazov nie je sporné, že žalobca podal žalobu podaním doručeným na súd 4.6.2002 a predmetnou žalobou uplatnil právo

na zaplataenie kúpnej ceny za dodaný tovar a fakturovaný faktúrami č. 170089, č. 170723 a č. 177301, ktoré boli vyhotovené: faktúra č. 170089 dňa 16.1.1998, faktúra č. 170723 dňa 26.1.1998 a faktúra č. 177301 dňa 7.5.1998. Sporné nie je ani to, že tovar fakturovaný predmetnými faktúrami bol dodaný na základe objednávok, teda dohody formou ústnou. Vo všetkých sporných faktúrach je uvedený deň splatnosti 180 dní ako payment 180 days net.

Z ustanovenia § 397 Obchodného zákonníka vyplýva, že ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky. Táto úprava v Obchodnom zákonníku zodpovedá štvorročnej premlčacej dobe stanovenej v Dohovore OSN o premlčaní pri medzinárodnej kúpe tovaru, ktorou je viazaná Slovenská republika. Z čl. 58 Dohovoru OSN vyplýva, že ak kupujúci nie je povinný zaplatiť kúpnu cenu v inej určitej dobe, je povinný ju zaplatiť, keď predávajúci v súlade so zmluvou a týmto Dohovorom umožní kupujúcemu nakladať s tovarom alebo dokladmi, na základe ktorých môže kupujúci nakladať s tovarom. Predávajúci môže urobiť závislým odovzdanie tovaru alebo dokladov od takéhoto zaplataenia kúpnej ceny.

Podľa článku 59 Dohovoru kupujúci je povinný zaplatiť kúpnu cenu v dobe stanovenej zmluvou alebo určitej podľa zmluvy a tohto Dohovoru a nie je potrebné, aby bol na to vyzvaný alebo, aby boli splnené iné formality zo strany predávajúceho.

Z rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, č. k. 5 Cb 13/2003-135 zo dňa 21.9.2005 je zrejmé, že konajúci súd konštatoval, že na námietku premlčania neprihliadol, nakoľko sa preukázalo ústnymi výpoveďami svedkov, že žalovaný nikdy nenamietal dobu splatnosti faktúr 180 dní, nakoľko sporové strany si boli vedomé skutočnosti, že poisťovne oneskorene uhrádzali zdravotnícke úkony. Z takéhoto zdôvodnenia sa však nedá vyvodiť, že sporové strany v zmysle čl. 58 Dohovoru OSN sa dohodli na zaplataení kúpnej ceny v inej určitej dobe. Zo zdôvodnenia nie je zrejmé, akými ústnymi výpoveďami svedkov bolo preukázané, že sporové strany sa na zaplataení kúpnej ceny v inej určitej dobe dohodli. Fakt, že vo faktúrach bolo na konci faktúr uvedené 180 days payments, sa nedá považovať za jednoznačnú dohodu o platení kúpnej ceny v inej určitej lehote, ako to predpokladá článok 58 Dohovoru OSN. Z tohto zdôvodnenia prvostupňového súdu sa nedá stotožniť s vysloveným právnym názorom ohľadne vznesenej námietky premlčania. Z rozhodnutia odvolacieho súdu správne vyplýva, že spornými medzi účastníkmi zostala doba splatnosti vystavených faktúr na zaplataenie kúpnej ceny dodaného tovaru. Odvolací súd správne poukázal na čl. 58 a 59 Dohovoru, podľa ktorých sa právna úprava právneho vzťahu medzi účastníkmi zmluvy o kúpe vzťahuje. Správne konštatoval, že písomná zmluva o kúpe tovaru, uzavretá medzi účastníkmi zmluvy, nebola uzavretá. So vznesenou námietkou premlčania

sa odvolací súd vyporiadal tak, že výpoveď svedkov na súde prvého stupňa nepreukázala bez pochybností, že došlo k dohode ohľadne splatnosti na vystavených faktúrach. Odvolací súd bez toho, aby sa dokazovalo, či na základe svedeckých výpovedí k dohode o inej určitej dobe splatnosti faktúr, v danom prípade v lehote 180 dní, došlo, dospel k opačnému záveru ako prvostupňový súd, že k dohode o splatnosti kúpnej ceny nedošlo, a preto platí čl. 58 ods. 1 Dohovoru OSN. Z článku 8 Dohovoru OSN je zrejmé, že na účely tohto Dohovoru vyhlásenie alebo iné správanie strany sa vykladajú podľa úmyslu, ak druhej strane bol tento úmysel známy, ale jej nemohol byť neznámy. Je pravdou, že uvedenie znenia 180 days payments na faktúrach nie je možné považovať za dohodu o splatnosti kúpnej ceny v inej určitej dobe podľa čl. 58 Dohovoru, ale bezvýznamná pri posudzovaní, či sporové strany mali v úmysle túto dohodu uzavrieť, nie je ani okolnosť, že v iných prípadoch ich obchodného vzťahu lehotu 180 dní splatnosti faktúry akceptovali. Z odseku 2 čl. 8 Dohovoru vyplýva, že ak sa ustanovenie o predchádzajúcom odseku nepoužije, vykladajú vyhlásenie alebo iné správanie strany podľa významu, ktorý by im prikladala za tých istých okolností rozumná osoba v tom istom postavení ako druhá strana. Z hľadiska citovaného článku 8 a článku 7 Dohovoru OSN, na ktoré žalobca v dovolaní poukazuje, sa konajúce súdy pri skúmaní dôvodnosti vznesenej námietky premlčania žalovaným nezaoberali. Dovolací súd na základe takto posúdeného skutkového stavu a právneho stavu dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia prvostupňového aj odvolacieho súdu vychádzajú z nedostatočne zisteného skutkového stavu a v zmysle ustanovenia § 243b ods. 1, 2 O.s.p. ich zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Prvostupňový súd po vrátení veci na nové konanie v napadnutom novom rozhodnutí uviedol, že žalobou podanou na súd dňa 4.6.2002 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplata kúpnej ceny tovaru, vyfakturovanej fa č. 170089 zo dňa 16.1.1998 na sumu 20 206 USD, fa č. 170723 zo dňa 26.1.1998 na sumu 13 759,50 USD a fa č. 177301 zo dňa 7.5.1998 na sumu 5 179 USD. Súd vyhovel návrhu žalobcu v skrátenej konaní vydaním platobného rozkazu, č. k. 49Rob 125/02-67 zo dňa 25.2.2003. Proti platobnému rozkazu podal žalovaný odpor, v ktorom namietal aj premlčanie pohľadávky.

Krajský súd v Bratislave, ktorému sa vec po zrušení dovolacím súdom vrátila na nové konanie, z predložených písomných dokladov a z prednesov účastníkov na pojednávaní zistil, že žalobca, podnikajúci do 16.9.1998 pod obchodným menom S., na základe objednávok z r. 1997 dodal žalovanému tovar a žalovaný tovar prevzal. Z návrhu na začatie konania vyplýva, že žalobca za dodaný tovar vystavil dňa 16.1.1998 faktúru č. 170089 na sumu 20 206 USD so splatnosťou 180 dní, dňa 26.1.1998 faktúru č. 170723

na sumu 13 759,50 USD so splatnosťou 180 dní a dňa 7.5.1998 faktúru č. 177301 na sumu 5 179 USD so splatnosťou 180 dní.

Žalobca v návrhu na začatie konania uviedol, že týmto žalobca jasne prejavil svoju vôľu ohľadne splatnosti faktúr a žalovaný proti takto určenej splatnosti nič nenamietal, ani neurobil voči žalobcovi žiaden prejav vôle smerujúci k dohode o inej splatnosti, než ako bola vo faktúrach určená.

Podľa § 392 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka, pri práve na plnenie záväzku plynie premlčacia doba odo dňa, keď sa mal záväzok plniť alebo sa malo začať s jeho plnením. Návrh na začatie konania bol podaný na súd dňa 4.6.2002, teda pred uplynutím štvorročnej premlčacej lehoty, a preto žalobca navrhol, aby súd návrhu vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie žalovanej istiny spolu s 19% úrokom z omeškania, nakoľko diskontná sadzba NBS bola v čase vyúčtovania a vymáhania úroku z omeškania vo výške 14,5%.

Podľa žalovaného k písomnej alebo ústnej dohode o predĺžení splatnosti jednotlivých faktúr nedošlo a podľa Medzinárodného dohovoru je kúpna cena splatná momentom prevzatia tovaru, a to v zmysle článku 58 ods. 1 Medzinárodného dohovoru o kúpe tovaru. Pokiaľ žalobca vyznačil splatnosť fa 180 dní, je to jeho jednostranný úkon, z ktorého žalovaný nie je základe dodávok tovaru, ktorý dodával žalovanému a ktorý žalovaný prevzal, ale kúpnu cenu nezaplatil, viazaný. Špecifikáciu dodávaného tovaru obsahujú jednotlivé faktúry, ktoré na zaplatenie ceny za dodaný tovar žalovanému vystavil žalobca.

Konkrétne ide o tieto faktúry: 1./ faktúra č. 170089. Faktúra je vystavená žalobcom dňa 16.1.1998 na sumu 20 206 USD. Tovar bol dodaný žalovanému na základe objednávky žalovaného na kúpu tovaru zo dňa 5.12.1997. Splatnosť faktúry bola podľa údajov na tejto faktúre 180 dní. Podľa žalovaného mu bol tovar dodaný dňa 20.1.1998, tento deň považuje žalovaný za deň, kedy mu umožnil žalobca nakladať s uvedeným tovarom na faktúre. Žalobca z titulu nezaplatenia kúpnej ceny za dodaný tovar uplatňuje nárok na zaplatenie 20 206 USD s úrokmi z omeškania vo výške 19% odo dňa 13.7.1998 do zaplatenia.

2./ Faktúra č. 170723. Faktúra je vystavená žalobcom dňa 26.1.1998 na sumu 13 759,50 USD. Tovar bol dodaný žalovanému na základe objednávky žalovaného zo dňa 7.1.1998. Splatnosť faktúry bola podľa údajov na tejto faktúre 180 dní. Podľa žalovaného mu bol tovar dodaný už v roku 1997 (bol na vyskúšanie u odberateľa žalovaného), dňa 7.1.1998 žalovaný poslal žalobcovi objednávku na kúpu tovaru. Deň vystavenia faktúry zo strany žalobcu na tovar uvedený v objednávke žalovaného preto považuje žalovaný za najneskorší deň, kedy mu umožní žalobca nakladať s uvedeným tovarom na faktúre.

Žalobca z titulu nezaplatenia kúpnej ceny za dodaný tovar uplatnil nárok na zaplatenie 13 759,50 USD s úrokom z omeškania vo výške 19% odo dňa 25.7.1998 do zaplatenia.

3./ Faktúra č. 177301. Faktúra je vystavená žalobcom dňa 7.5.1998 na sumu 5 179 USD. Tovar bol dodaný žalovanému podľa jeho požiadaviek v priebehu marca 1998. Tovar uvedený na faktúre bol žalovanému dodávaný do colného konsignačného skladu a po uplynutí mesiaca marec žalovaný nahlásil žalobcovi tovar, ktorý zo skladu v tomto mesiaci prevzal a na základe toho žalobca vystavil faktúru. Splatnosť faktúry bola podľa údajov na faktúre 180 dní. Podľa žalovaného mu bol tovar dodaný dňa 31.3.1998 a žalovaný považuje tento dátum za deň, kedy mu umožnil žalobca nakladať s uvedeným tovarom na faktúre. Žalobca za nezaplatenie kúpnej ceny za dodaný tovar uplatnil nárok na zaplatenie 5 179 USD s úrokom z omeškania vo výške 19% odo dňa 3.11.1998 do zaplatenia. Celková suma istiny, ktorej zaplatenie požaduje žalobca podľa žaloby od žalovaného, predstavuje 39 144,50 USD. Žalobu podal žalobca dňa 4.6.2002.

Podľa názoru žalovaného je nesporné, že pokiaľ ide o charakter záväzkového vzťahu medzi žalovaným a žalobcom ohľadne dodávok tovarov uvedených vyššie, ide o obchodno-záväzkový vzťah pri ich podnikaní a špeciálne, že ide o záväzkový vzťah v medzinárodnom obchode, pretože účastníci tohto vzťahu nijako nedojednali rozhodné právo, ktorým sa bude ich vzťah spravovať.

Podľa žalovaného v prípade, ak nie je v kúpnej zmluve dohodnuté rozhodné právo a účastníci zmluvy majú miesto podnikania v rôznych štátoch a tieto štáty sú zmluvnými stranami Dohovoru OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru (ďalej len „Dohovor“), spravujú sa vzájomné vzťahy účastníkov kúpnej zmluvy ustanoveniami tohto Dohovoru v rozsahu, ktorý tento Dohovor upravuje, vychádzajúc z nasledovného:

Pokiaľ ide o dĺžku premlčacej doby, žalovaný vychádza z Dohovoru o premlčení pri medzinárodnej kúpe tovaru (vyhláška č. 123/1998 Z. z. v platnom znení), a to čl. 8, podľa ktorého je premlčacia doba 4 roky a pokiaľ ide o začatie plynutia premlčacej doby, z čl. 9 ods. 1, časť vety pred bodkočiarkou tohto dohovoru, podľa ktorého premlčacia doba začína plynúť dňom, keď právo možno uplatniť v právnom konaní. Žalobca však žalobu na zaplatenie pohľadávky (súčtom podľa jednotlivých faktúr) vo výške 39 144,50 USD s príslušenstvom podal až 4.6.2002, t. j. po uplynutí štvorročnej premlčacej doby.

K okolnostiam, prečo žalobca predlžoval lehoty splatnosti na jednotlivých faktúrach, navrhol žalobca vypočúť v konaní ako svedka p. M. a k okolnostiam uzatvárania dohôd o predlžovaní splatnosti faktúr navrhol vypočúť žalovaný ako svedkyňu p. E., konateľku žalovaného. Nakoľko navrhovaní svedkovia k vyššie uvedeným okolnostiam už boli vypočutí,

navrhli účastníci konania, aby sa súd oboznámil so svedeckými výpoveďami z konania vedeného na tunajšom súde pod č. k. 17Cb 76/03, v konaní vedenom pod sp. zn. 17C 20/03. Po vrátení vecí na nové konanie navrhol žalobca vypočuť v konaní opakovane svedka M. a svedka K..

Z dokladov predložených súdu je nesporné, že návrhom podaným dňa 4.6.2002 si žalobca uplatnil zaplatenie istiny 39 144,50 USD s príslušenstvom titulom zaplatenia kúpnej ceny dodaných výrobkov na základe objednávok žalovaného, vyúčtoval dohodnutú kúpnu cenu dodaného tovaru faktúrami č. 170089 zo dňa 16.1.1998 na sumu 20 206 USD, č. 170723 zo dňa 26.1.1998 na sumu 13 759,50 USD a č. 177301 zo dňa 7.5.1998 na sumu 5 179 USD, ktoré skutočnosti neboli medzi zmluvnými stranami sporné. Sporným medzi účastníkmi zostala doba splatnosti vystavených faktúr na zaplatenie kúpnej ceny dodaného tovaru. Oboznámením s predmetnými objednávkami mal súd za osvedčené, že v objednávkach bolo označené kódové číslo výrobku, názov výrobku a počet objednaných kusov výrobku. Žiadosť o vyznačenie splatnosti faktúry na objednávkach absentuje. To, že podmienky platenia neboli nikdy predmetom vo vystavovaných objednávkach, ale ani predmetom dohodovania sa so žalobcom ako dodávateľom, dosvedčila svedkyňa p. E. V. - majiteľka a konateľka firmy R., s. r. o. vo svojej svedeckej výpovedi na pojednávaní konanom dňa 10.6.2005, ako aj v konaní vedenom na prvostupňovom súde pod sp. zn. 17 Cb 76/03, na pojednávaní konanom dňa 3.10.2006. Svedok M. V., regionálny zástupca žalobcu, vo výpovediach zo dňa 10.6.2005, vo výpovedi v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Cb 76/03, na pojednávaní konanom dňa 3.10.2006 a na pojednávaní konanom dňa 29.4.2009 tvrdil, že písomná dohoda ohľadne splatnosti faktúr uzavretá nebola a tvrdil, že bola uzavretá ústna dohoda medzi p. K. a zrejme žalovaným. S poukazom na skutočnosť, že žalobca nepredložil súdu doklad o tom, že navrhovaný svedok W. mal v žalovanom období právomoc uzatvárať akékoľvek dohody a zmluvy so žalovaným v mene žalobcu, ako aj na tvrdenie žalobcu, že dohody týkajúce sa splatnosti kúpnej ceny uzatváral žalobca sám, súd návrhu žalobcu na vypočutie tohto svedka nevyhovel. V konaní bolo preukázané, že sa v rámci obchodov medzi zmluvnými stranami uzatvárali kúpne zmluvy tak, že k uzatvoreniu kúpnej zmluvy dochádzalo na základe písomnej objednávky zo strany žalovaného ako objednávateľa a písomnej akceptácie objednávky zo strany žalobcu ako dodávateľa. Objednávateľ tovaru pri objednávkach vychádzal z katalógovej ponuky tovaru a príslušného cenníka. Z predložených a vyhodnotených dôkazov je nesporné (ako už bolo uvedené vyššie), že žalobca podal žalobu podaním doručeným na súd 4.6.2002 a predmetnou žalobou uplatnil právo na zaplatenie kúpnej ceny

za dodaný tovar a fakturovaný faktúrami č. 170089, č. 170723, a č. 177301, ktoré boli vyhotovené; faktúra č. 170089 dňa 16.1.1998, faktúra č. 170723 dňa 26.1.1998 a faktúra č. 177301 dňa 7.5.1998. Sporné nie je ani to, že tovar fakturovaný uvedenými faktúrami bol dodaný na základe objednávok ústnou formou. Vo všetkých sporných faktúrach bol uvedený deň splatnosti 180 dní, ako payment 180 days net.

Z vykonaného dokazovania prvostupňový súd mal za preukázané, že v danom prípade treba posudzovať záväzkový vzťah medzi účastníkmi ohľadne dodávok tovaru ako obchodno-záväzkový vzťah pri podnikaní a pretože účastníci tohto vzťahu majú sídla na území rôznych štátov, ide o záväzkový vzťah v medzinárodnom obchode.

Ďalej prvostupňový súd skonštatoval, že oba štáty sú zmluvnými stranami Dohovoru OSN o zmluvách a o medzinárodnej kúpe tovaru, preto sa spravujú aj ustanoveniami tohto Dohovoru v rozsahu, ktorý tento dohovor upravuje, vychádzajúc z toho, že:

- s platnosťou od 1.1.1993 došlo k sukcesii Slovenskej republiky do mnohostranných zmluvných dokumentov, ktorých depozitárom je generálny tajomník OSN, medzi inými aj Dohovoru. Oznámenie ministerstva zahraničných vecí o modifikácii sukcesie SR do mnohostranných zmluvných dokumentov je zverejnené v Zbierke zákonov č. 53/1994 Zb.

Vyššie uvedený Dohovor bol v mene Českej a Slovenskej republiky podpísaný ešte 1.9.1981 v New Yorku. Dohovor nadobudol platnosť pre Českú a Slovenskú republiku, okrem jeho článku 1 ods. 1 písm. b/. To znamená, že Slovenská republika bude používať ustanovenia Dohovoru len na prípady tých zmlúv, v ktorých zmluvné strany majú miesta podnikania v rôznych štátoch a tieto štáty sú zmluvnými štátmi. Viedenský dohovor bol vyhlásený (v slovenskom preklade) v Zbierke zákonov pod č. 160/1991 Zb. Dohovor sa stal súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky.

Z uvedeného vyplýva, že Dohovor je takou hmotnoprávnou normou v Slovenskom právnom poriadku, ktorá sama priamo, bez ohľadu na právny poriadok niektorého štátu, stanovuje práva a povinnosti účastníkov právneho vzťahu s medzinárodným prvkom. To znamená, že sa na práva a povinnosti zmluvných strán v prvom rade použije Dohovor. Neupravené otázky sa riešia podľa všeobecných zásad, na ktorých Dohovor spočíva a ak tento postup zlyháva, prichádza do úvahy v konečnom riešení použitie súkromnoprávných noriem rozhodného právneho poriadku určeného na základe kolíznej normy (podľa čl. 7 ods. 2 Dohovoru). Týmito kolíznymi normami bude norma rozhodujúceho štátu (lex fori).

Vychádzajúc z uvedeného sa na zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným ohľadne platenia kúpnej ceny bude aplikovať ust. čl. 58 ods. 1 Dohovoru. Podľa tejto právnej normy, ak kupujúci nie je povinný zaplatiť kúpnu cenu v dobe ustanovenej zmluvou alebo určiteľnej

podľa zmluvy a tohto Dohovoru a nie je potrebné, aby bol na to vyzvaný, alebo aby boli splnené iné formality zo strany predávajúceho. V prejednávanej veci medzi žalobcom a žalovaným v rámci kúpnej zmluvy nedošlo k osobitnej dohode o platobných podmienkach a vzhľadom na ust. čl. 58 ods. 1 Dohovoru bol žalovaný povinný zaplatiť kúpnu cenu ihneď, ako mu žalobca umožnil nakladať s tovarom.

Prvostupňový súd prisvedčil názoru žalovaného, že nie je možné automaticky dôvodiť, že jednostrannými prejavmi zo strany žalobcu 180-dňovej splatnosti faktúr došlo medzi účastníkmi k dohode, že kúpna cena bude splatná tak, ako jeho jednostranné stanovenie lehoty splatností kúpnej ceny z jeho strany. Neprisvedčil súd ani argumentácii žalobcu, že žalovaný proti stanoveniu splatnosti faktúr žalobcom nič nenamietal, ani neurobil voči žalobcovi žiadny prejav vôle, smerujúci k dohode o inej splatnosti, z čoho žalobca usudzuje, že takýmto nekonaním došlo medzi zmluvnými stranami k dohode o splatnosti kúpnej ceny, pretože podľa čl. 18 ods. 1 in fine Dohovoru mlčanie alebo nečinnosť sami o sebe nie sú prijatím.

Ustanovenie 180-dňovej lehoty žalobca ďalej odôvodnil tvrdením, čo sa týka splatnosti faktúr, že je potrebné prihliadnuť v medzinárodnom obchode v príslušnom obchodnom odvetví, za ktoré žalobca považoval údajnú bežnú prax, že pri obchodoch so zdravotníckou technikou a zdravotníckym materiálom zahraniční dodávatelia stanovujú dlhšiu splatnosť faktúr pre odberateľov zo Slovenska, čo do určitej miery súvisí so zlou platobnou morálkou slovenských zdravotných poisťovní. Žalovaný v tomto konaní, ako aj v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Cb 76/03 úspešne preukazoval opačnú skúsenosť s inými dodávateľmi.

Z dokazovania vyplýva, že nedošlo k osobitnej dohode o platobných podmienkach medzi žalobcom a medzi účastníkmi, a to ani písomne ani ústne o tom, že lehota splatnosti je 180 dní, platí preto pre splatnosť ceny čl. 58 ods. 1 Dohovoru o tom, že kúpna cena v žalovanej veci bola splatná dňom, ktorým žalobca umožnil žalovanému s tovarom nakladať. Prvostupňový súd vyslovil záver, že žalobca si mohol uplatniť svoje právo na zaplatenie kúpnej ceny voči žalovanému na súde:

1/ Za tovar uvedený vo faktúre č. 170089 dňa 21.1.1998, pretože tovar bol dodaný 20.1.1998 a kúpna cena bola teda splatná 21.1.1998. Premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie kúpnej ceny zo strany žalobcu na súde, ktorá je štvorročná, uplynula dňom 21.1.2002.

2/ Za tovar uvedený vo faktúre č. 170723 dňa 21.1.1998, pretože tovar bol dodaný dňa 26.1.1998 a kúpna cena bola teda splatná 27.1.1998. Premlčacia doba na uplatnenie práva

na zaplataenie kúpnej ceny zo strany žalobcu na súde, ktorá je štvorročná, uplynula dňom 27.1.2002.

3/ Za tovar uvedený vo faktúre č. 177301 dňa 1.4.1998, pretože tovar bol dodaný dňa 31.3.1998 a kúpna cena bola teda splatná 1.4.1998. Premlčacia doba na uplatnenie nároku na súde na zaplataenie kúpnej ceny je štvorročná, uplynula dňom 1.4.2002.

Ako už bolo uvedené, žalobca si právo na zaplataenie žalovanej istiny uplatnil na súde dňa 4.6.2001, čo je ani účastníkmi nesporné, preto súd žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., s prihliadnutím aj na pôvodnú námietku žalovaného.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca 13.8.2009, v ktorom uviedol, že podáva odvolanie proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 5 Cb 13/03-296, a to proti všetkým jeho výrokom. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie, alternatívne, aby ho zmenil a žalobe v plnom rozsahu vyhovel. Ďalej uviedol, že odvolanie odôvodňuje ustanovením § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p., teda že konanie súdu prvého stupňa má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, písm. c/, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, písm. d) dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a písm. f) teda, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súčasne sa právny zástupca žalobcu (advokát JUDr. R.) zaviazal bližšie odôvodnenie odvolania zaslať v lehote troch dní (č. l. 500).

Na toto odvolanie doručené žalovanému 26.10.2009 žalovaný podal podrobné vyjadrenie, doručené prvostupňovému súdu dňa 3.11.2009 (č. l. 303). V tomto vyjadrení uvádza, že avizované doplnenie odvolania právny zástupcom realizované nebolo, pretože nebolo žalovanému ani doručené. Podľa názoru žalovaného odvolanie žalobcu nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2 O.s.p., pričom s poukazom na odsek 3 cit. ustanovenia, rozsah v akom sa rozhodnutie napadá a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Žalobca v podstate len odcitoval ustanovenie § 205 O.s.p. bez jeho vecného naplnenia na konkrétnu vec, a preto z týchto procesných dôvodov navrhol odvolanie odmietnuť ako vadné podanie.

Vzhľadom na to, že odvolanie žalobcu je de facto a aj de iure neodôvodnené, žalovaný sa k nemu nemá možnosť vyjadriť čo do dôvodov inak, než je uvedené v tomto vyjadrení

a považuje odôvodnenie žalobcu, ktorým napáda v odvolaní rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 5Cb 13/03-296 len za účelové. Žalovaný je toho názoru, že napadnutý rozsudok je správny, bol vydaný v súlade so zákonom, a to na základe riadne zisteného skutkového stavu, správnym vyhodnotením dôkazov pri správnom právnom posúdení veci, a preto sú dôvody na potvrdenie napadnutého rozsudku ako vecne správneho.

K odvolaciemu konaniu, ktoré začína už na prvostupňovom súde, kde odvolateľ odvolanie podáva, odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že prvostupňový súd urobil niektoré úkony nad rámec povinnosti určenej zákonom. Uznesením z 18.11.2009, č. k. 5Cb 13/03-307 zástupcu žalobcu vyzval na odstránenie väd odvolania v lehote 10 dní. Zástupca žalobcu sám si bol vedomý, že odvolanie je neúplné, sám si určil trojdňovú lehotu na odstránenie väd, ktorú nedodržel a nedodržel ani lehotu danú mu v uznesení vo výzve. Osobne podal podanie na prvostupňovom súde dňa 16.12.2009, ktorým „doplnil odvolanie zo dňa 13.8.2009“ (už cit. § 205 ods. 3 O.s.p.). Aj napriek tomu toto podanie odvolací súd vzal na vedomie, aj keď nič nové v ňom nie je, rovnako vzal na vedomie aj vyjadrenie žalovaného na toto podanie. Nad rámec zákonnej povinnosti prvostupňového súdu odvolací súd považuje, že vo výzve poučuje advokáta o jeho procesných povinnostiach (§ 5 ods. 2 O.s.p.). Žalobca ani len neuviedol, na základe čoho podal odvolanie v takom rozsahu, ako ho podal (tzv. blankytné odvolanie), keď taký spôsob odvolania, kde po odvolacej lehote by sa odvolanie doplňovalo, O.s.p. nepozná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) bez pojednávania prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania rozhodnutia (§ 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie nie je právne dôvodné, prvostupňový súd pri rozhodovaní vo veci samej rozsudkom rozhodol vecne správne, preto jeho rozhodnutie potvrdil (§ 219 O.s.p.).

Po procesnej stránke odvolanie posúdil odvolací súd tak, že je nedôsledne vypracované hlavne po obsahovej (vecnej) stránke, ale z jeho obsahu sa dá jasne vyvodiť, že s rozhodnutím prvostupňového súdu je žalobca nespokojný, proti nemu sa odvoláva, nesúhlasí s hodnotením dôkazov prvostupňovým súdom, ani s právnym posúdením veci a je v ňom aj odvolací návrh. Tieto námietky žiadal v odvolacom konaní preskúmať a odvolací súd ich preskúmal.

Vo veci samej odvolací súd odkazuje na podrobné právne a skutkové správne dôvody napadnutého rozsudku, vyplývajúce zo správneho hodnotenia dôkazov (§ 132 O.s.p.), ktoré si odvolací súd v celom rozsahu osvojuje. Odvolací súd ešte k tomu poznamenáva, že prvostupňový súd podrobne rozviedol vecnú, ale aj právnu stránku tohto sporu

s prihliadnutím aj na sťažujúci a negatívny postoj zástupcu žalobcu v priebehu konania. Z úradnej činnosti odvolaciu súdu je známe, že na rovnakom právnom základe žalobca vedie na súde viac sporov, tie sa však zakladajú na rovnakom skutkovom stave a aj na úplne rovnakom dokazovaní a práve toto podrobné a vystihujúce odôvodnenie má súdu dopomôcť aj k rovnakému postupu. Dôvody napadnutého rozsudku prvostupňového súdu odcitoval odvolací súd v tomto svojom rozhodnutí, keďže ich považoval za správne. K správnym dôvodom prvostupňového rozsudku odvolací súd dodáva:

Predovšetkým odvolací súd poukazuje na záväzný právny názor dovolacieho súdu vyslovený v závere jeho rozsudku (str. 8 rozsudku 1 Obdo V 89/2007), podľa ktorého:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe takto posúdeného skutkového a právneho stavu dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia vychádzajú z nedostatočne zisteného skutkového stavu a v zmysle ustanovenia § 243b ods. 1, 2, O.s.p. rozhodnutia zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie“.

Toto stanovisko (aspoň zo strany odvolacieho súdu) je nielen nezrozumiteľné, nekompetentné, ale aj alibistické. Odvolací či dovolací súd môže ho uviesť do každého rozhodnutia, ktoré zruší. Chýba v ňom konkrétnosť, aké konkrétne dokazovanie má súd, ktorému sa vec vracia, ešte vykonať, ktoré konkrétne dôkazy treba ešte vykonať, kto ich má zabezpečiť (na kom je dôkazné bremeno) a už rozhodne, v čom spočíva nesprávne rozhodnutie, ktoré sa ruší. Považoval preto odvolací súd za potrebné uviesť a podrobne sa vyporiadať aj s týmito otázkami a robí tak v závere svojho rozsudku, aj keď niektoré vyjadrenia a hodnotenia sa opakujú.

Žalobca viedol a vedie na Krajskom súde v Bratislave viac sporov na tom istom skutkovom základe, medzi rovnakými účastníkmi, vyžadujúce rovnaké dokazovanie, teda vypočutie tých istých svedkov a doloženie listín. Rozdiel je len v tom, že ide o rôzne faktúry, pokiaľ ide o dátum ich vyhotovenia. Ani v jednom prípade nedodal prvopisy faktúr ani iných listinných dôkazov, ale v podstate sa obmedzil na fotokópie predložené žalovaným do spisov. Nevedno, prečo ich nežaloval v jednom návrhu, ale oddelené, keď potom sa vyžadovalo opakovať rovnaké dokazovanie v každom spore. Aj pokiaľ ide o prvostupňový súd, z uvedených dôvodov sa vyžadoval postup podľa § 112 ods. 1 O.s.p. Boli tu nielen dôvody uvedené v citovanom ustanovení, ale aby sa zabránilo rôznemu vyjadrovaniu svedkov, predkladaniu iných dôkazov a tým aj hodnoteniu dôkazov a prípadnému rozdielnemu právnenému záveru.

Žalobca trestuhodne zanedbával svoju zákonnú povinnosť uvedenú v § 101 ods. 1 O.s.p. Odvolací súd to považuje za potrebné pripomenúť preto, že žalobca je kvalifikovane

zastúpený advokátom, kde sa vyžaduje zvýšená dôslednosť. Viackrát z jeho viny nemohlo byť riadne v konaní pokračované, pretože sa na pojednávanie bez vážneho dôvodu nedostavil, nepredložil písomné dôkazy, ktoré predložiť mal. Odvolací súd už v inom konaní poukázal aj na to, že v krajine žalobcu sa prísne vyžaduje dôkladnosť a presnosť dokladov a takýto postoj sa vyžaduje aj pred slovenskými súdmi a nemožno sa spoliehať na ich benevolenciu. Žalovaný obchodnú činnosť začal vykonávať s právnym predchodcom žalobcu (B., so sídlom H.) a neboli (aspoň podľa konštatovania v spisoch) žiadne problémy ani so splatnosťou faktúr. Tie sa objavili až potom, keď činnosť už bola ukončená a terajší žalobca začal nároky získané kooptovaním uplatňovať u pôvodného žalobcu.

Neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že aj pri navrhovanom dokazovaní výsluchom účastníkov (§ 131 O.s.p.), či svedkov (§ 126 O.s.p.), za žalovaného vystupovala konateľka a vlastníčka spoločnosti E. V., teda kompetentná osoba, kdežto o tom, aké postavenie v spoločnosti žalobcu mali navrhovaní svedkovia M. V., ktorého žalobca navrhol v konaní vypočuť opakovane a K. W., teda konkrétne či mali také postavenie, aby uzatvárali so žalovaným obchodné zmluvy alebo aspoň vystavovanie faktúr, či kontrolu faktúr, z vyjadrenia zástupcu žalobcu ani z iných dokladov zistiť nemožno a dôkaz o tom mal predložiť žalobca. V danom prípade ide o kontradiktórne konanie a dôkazná povinnosť (§ 120 O.s.p.) spočíva predovšetkým na účastníkoch a súd tu nejakú poučovaciu povinnosť nemá (§ 5 ods. 2 O.s.p.). Dôkazné bremeno zaťažovalo žalobcu a ten ho neuniesol.

Hlavným argumentom žalobcu boli rôzne údaje na faktúre uvedené svojvoľne žalobcom a ním vytvorená splatnosť 180 dní. Nemožno uviesť, že išlo o dohodu účastníkov, ani to nemožno z ničoho vyvodiť.

Vyhotovenie faktúry je jednostranným právnym úkonom, a to vyhotovením účtovného dokladu zo strany dodávateľa príjemcovi. Faktúra je písomné vyúčtovanie ceny dodaného tovaru alebo odplaty za vykonané práce či služby. Strany si môžu v zmluve spôsob a náležitosti fakturácie dohodnúť. Pokiaľ sa tak v zmluve nedohodnú, nie je vystavenie faktúry podmienkou pre vznik povinnosti zaplatiť na základe poskytnutého plnenia jeho cenu. Zákon tiež nestanoví povinnosť oprávneného do určitej lehoty faktúru vystaviť. To je vecou dohody zmluvných strán. Všeobecnou náležitosťou faktúry je, že v nej musí byť identifikovaný dodávateľ a odberateľ, predmet plnenia a výška odplaty. Faktúra dodávateľa sa stáva dokladom o dodaní tovaru odberateľovi až akceptáciou (prijatím, schválením, zaplatením kúpnej ceny) odberateľa, a to vo všetkých jej údajoch. Námietka žalobcu, že žalovaný nenamietal vo faktúre uvedenú splatnosť 180 dní nijako neobstojí, pretože námietka je daná tým, že faktúru žalovaný neakceptoval.

Treba prisvedčiť žalovanému, že faktúra nenahradzuje dohodu, predpokladá, že taká dohoda medzi dodávateľom a odberateľom jestvuje a jej obsahu zodpovedá aj faktúra. Nemožno nad rozsah toho, čo uviedol žalovaný priznať tvrdeniam žalobcu hodnovernosť, keď ani doklady, na ktorých svoje práva zakladá, súdu v origináli nepredložil, ale ako dôkaz použil kópie dokladov predložených žalovaným. Žalobca sa pridŕžoval toho, že táto dohoda bola uzavretá medzi účastníkmi konkludentne, jej obsah však neuviedol ani nepreukázal a jeho zaťažovalo dôkazné bremeno preukázať znenie tejto dohody. Sotva takú dohodu mohli zmluvne strany uzavrieť pri obojstrannom mlčaní.

Potvrdila sa verzia žalovaného, že pri obchodnej činnosti sa konkrétne dodávky tovaru a platby dohadovali osobitne na každý prípad, spravidla telefonicky. Inak je ťažko vysvetliť, že iba niektoré faktúry neboli preplatené a právny predchodca žalobcu sa nedomáhal ani ich preplatenia. Pritom je súdu z úradnej činnosti známe, že pokiaľ ide o nemecké firmy, tie sú veľmi dôsledné pri uplatňovaní svojich nárokov. Žalovaný to vysvetlil tým, že pre predchodcu žalobcu vykonával rôznu činnosť, ktorú mal robiť sám žalobca, keďže medzi nimi boli veľmi dobré obchodné vzťahy, preto sa telefonicky dohodli z prípadu na prípad, že sa to nahradí dodaným tovarom, ktorý nebude fakturovaný. Účtovnú evidenciu však žalovaný ako podnikateľský subjekt už len z dôvodov daňových musel mať úplnú. Až žalobca nečakane tieto vzťahy prerušil, čím spôsobil žalovanému značné problémy. Začal uplatňovať nejestvujúce pohľadávky na základe pochybných dokladov, pritom žalovaný mu vyúčtoval svoje nároky, ktoré ďaleko prevyšujú to, čo uplatňuje žalobca, ale na to sa ani nevyjadril.

S poukazom na to, že žalobca má sídlo mimo územia Slovenskej republiky, že účastníci konania si v zmluve nedohodli rozhodné hmotné právo a ani nevylúčili aplikáciu Dohovoru OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru zverejneného v Zbierke zákonov pod č. 160/1991 Zb., súd pri posudzovaní práv a povinností účastníkov konania riadil sa týmto Dohovorom a tiež Dohovorom o premlčaní pri medzinárodnej kúpe tovaru zverejneného vo vyhláske č. 123/1988 Zb. Poukázal na výklad tohto Dohovoru, na ktorý sa odvolával aj žalobca, a to konkrétne na ustanovenie čl. 7 a čl. 8 Dohovoru, na ktoré sa pri nejestvujúcej zmluve musí prihliadať. Podľa čl. 7:

Ods. 1 Pri výklade tohto Dohovoru sa prihliadne na jeho medzinárodnú povahu a na potrebu podporovať jednotnosť pri jeho použití a dodržiavaní dobromyseľnosti v medzinárodnom obchode.

Ods. 2 Otázky patriace do predmetu úpravy tohto Dohovoru, ktoré sa v ňom výslovne neriešia, sa riešia podľa všeobecných zásad, na ktorých Dohovor spočíva alebo, ak také

zásady chýbajú, podľa ustanovení právneho poriadku rozhodného podľa ustanovení medzinárodného práva súkromného.

A pokiaľ ide o čl. 8:

Ods. 1 Na účely tohto Dohovoru vyhlásenie alebo iné správanie strany sa vykladajú podľa jej úmyslu, ak druhej strane bol tento úmysel známy alebo jej nemohol byť neznámy.

Ods. 2 Ak sa ustanovenie predchádzajúceho odseku nepoužije, vykladajú sa vyhlásenie alebo iné správanie strany podľa významu, ktorý by im prikladala za tých istých okolností rozumná osoba v tom istom postavení ako druhá strana.

Ods. 3 Pri určovaní úmyslu strany alebo významu, ktorý by vyhláseniu alebo správaniu prikladala rozumná osoba, vezme sa náležitý zreteľ na všetky rozhodné okolnosti prípadu, vrátane rokovania o zmluve, praxe, ktorú strany medzi sebou zaviedli, zvyklostí a následného správania sa strán.

Prvostupňový súd pri posúdení veci po zrušení dovolacím súdom presne z týchto zásad vychádzal, pričom pri zachovaní rovnakého postavenia účastníkov musel zohľadniť aj prednesené a preukázané skutočnosti. Žalobca sa dovoľával práve úmyslu strán, na ktoré sa citovaný čl. 8 ods. 3 Dohovoru odvoláva. Ani tento úmysel však nebol preukázaný inak, ako ho uviedol žalovaný.

Dovolací súd pri skúmaní v žalobe uplatnených nárokov vytýkal prvostupňovému súdu, že neskúmal úmysel účastníkov vyplývajúci z obchodných zvyklostí (§ 264 Obchodného zákonníka). Podľa tohto ustanovenia:

1/ Pri určení práv a povinností zo záväzkového vzťahu sa prihliada aj na obchodné zvyklosti zachovávané všeobecne v príslušnom obchodnom odvetví, pokiaľ nie sú v rozpore s obsahom zmluvy alebo so zákonom.

2/ Obchodné zvyklosti, na ktoré sa má prihliadať podľa zmluvy, sa použijú pred tými ustanoveniami tohto zákona, ktoré nemajú donucovaciu povahu.

Toto ustanovenie je nepoužiteľné pre tento obchodný vzťah, pretože nijaké konkrétne obchodné zvyklosti, zmluvné či mimozmluvné, vytvorené neboli (konkrétna zmluva uzavretá nebola). K vysvetleniu tohto pojmu odvolací súd dodáva, že obchodníci dodržiajú vo vzájomných vzťahoch určité pravidlá, ktoré sa, buď ako všeobecné pravidlá pri obchodoch alebo pri obchodoch určitého druhu s určitým tovarom, postupne vyvinuli. Nejde o záväzné pravidlá, ide o obvyklú prax dodržiavanú v danej oblasti všeobecne.

Keďže išlo o záväzkový vzťah s cudzím prvkom (žalobca má sídlo v inom štáte), správne prvostupňový súd prihliadol aj na túto úpravu. Už skôr vyriešil aplikáciu slovenského právneho poriadku (§ 729 Obchodného zákonníka) a prihliadol aj na zvyklosti

v medzinárodnom obchode, čo mu ukladá ustanovenie § 730 Obchodného zákonníka. Podľa tohto ustanovenia:

Podľa § 264 sa prihliadne na obchodné zvyklosti všeobecne zachovávané v medzinárodnom obchode v príslušnom obchodnom odvetví.

Medzinárodná obchodná zvyklosť (niekedy nazývaná aj obyčaj) je všeobecne vymedzovaná ako jeden z regulátorov chovania subjektov pôsobiacich v oblasti medzinárodného obchodného styku. Jej znakmi sú všeobecnosť úpravy, ustálenosť schématu jednania v rámci určitého typu činnosti, určitý stupeň známosti a tým aj rozšírenosti, dĺžka zachovania zvyklosti a priestorový prvok (v akom rozsahu a kde sa zvyklosť aplikuje).

Pre aplikáciu medzinárodnej obchodnej zvyklosti platí obdobný režim, ako pre zvyklosti vnútroštátne. Pri porovnaní obsahu vzťahov medzi účastníkmi nemožno aplikovať ani obchodnú zvyklosť a žalobca ju ani nešpecifikoval.

Žalovanému vznikol nárok na náhradu trov konania (§ 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.). Náhrada trov odvolacieho konania pozostáva: za 1 úkon právnej pomoci (vyjadrenie k odvolaniu) v sume 526 Eur + paušál 6,94 Eur, spolu teda 532,94 Eur.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2010

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.S.